

Podania na Súdnu radu Slovenskej republiky (Poradca)

OBSAH

- I. Účel poradcu
- II. Súdna rada Slovenskej republiky je štátny orgán
- III. Podania nepatriace do právomoci súdnej rady
- IV. Podnety na disciplinárne návrhy a subsidiarita právomoci predsedu súdnej rady podávať disciplinárne návrhy
- V. Podania v právomoci súdnej rady
- VI. Miesto doručovania podaní

I. Účel poradcu

Po vyhodnotení podaní fyzických osôb a právnických osôb adresovaných Súdnemu radu Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“), jej predsedovi, prípadne Kancelárii Súdnemu radu Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária súdnej rady“) za obdobie rokov 2020 a 2021 bolo zistené, že prevažná časť obsahovala požiadavky, podnety a návrhy, na akceptovanie a vybavenie ktorých súdna rada nemala kompetencie, prípadne jej kompetencia predpokladala úkony orgánov štátnej správy súdnictva, predovšetkým predsedov príslušných súdov alebo orgánov sudcovskej samosprávy, t. j. sudcovských rád.

Vybavovanie takých podaní vyžadovalo značné penzum pracovného času kancelárie súdnej rady, ako aj predsedu súdnej rady a podpredsedu súdnej rady, pričom nezriedka po ich odložení prichádzali opakované podania, ktorými sa občania aj iní dožadovali prehodnotenia pôvodného spôsobu vyriešenia.

Poradca má preto za cieľ predchádzať takým podaniam a informovať o tom, ako sa budú posudzovať podania nepatriace do právomoci súdnej rady. Okrem toho je poradca zameraný na objasnenie, aké právomoci má súdna rada vo vzťahu k súdnictvu, sudcom a ostatným zložkám justičného systému, a teda kedy môže

konať a rozhodovať a kedy sú oprávnené a povinné konať iné orgány štátnej správy súdnictva či orgány sudcovskej samosprávy.

Poradca sa nevzťahuje na podania podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

II. Súdna rada Slovenskej republiky je štátny orgán

1. Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

2. Súdna rada je štátnym orgánom. Z toho vyplýva, že môže konať len v rozsahu uvedenom v článku 141a a 141b ústavy, ako aj v rozsahu zákonov vykonávajúcich citované články ústavy, predovšetkým zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rade“).

3. Z toho vyplýva, že súdna rada môže konať a rozhodovať len v takom prípade, ak jej oprávnenie alebo povinnosť má právny základ v citovaných článkoch ústavy a v zákonoch, ktoré ich vykonávajú.

III. Podania nepatriace do právomoci súdnej rady

1. Ústavnosť a zákonnosť súdnych konaní a súdnych rozhodnutí

Súdna rada nie je súdom. Nevykonáva súdnu právomoc. Nie je oprávnená ani povinná posudzovať ústavnosť a zákonnosť postupov a rozhodnutí sudcov.

Toto pravidlo platí pre všetky veci, ktoré podľa článku 142 ods. 1 a 2 ústavy prejednávajú sudy, právoplatne skončené veci, ako aj veci, ktoré ešte nie sú právoplatne rozhodnuté.

Kompetencia na posudzovanie ústavnosti a zákonnosti postupov a rozhodnutí všeobecných súdov patrí výlučne riadnym

a mimoriadnym opravným súdom, prípadne Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Iba tieto súdy môžu súdne rozhodnutia meniť, zrušovať alebo nahrádzať vlastnými rozhodnutiami, prípadne rozhodovať o porušení základných práv a slobôd.

2. Právne služby a právna pomoc

Súdna rada neposkytuje právne služby ani právnu pomoc.

Právne služby sú podľa § 1 ods. 1 až 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov zverené advokátom, prípadne iným osobám, ktoré sú uvedené v osobitných zákonoch (§ 1 ods. 4 cit. zákona o advokácii).

Právna pomoc pre osoby v materiálnej núdzi sa poskytuje aj podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Súdna rada nie je oprávnená nahrádzať právnu pomoc, ktorú sú podľa procesných predpisov povinné poskytovať súdy, napríklad poučovaciu povinnosť podľa § 160 Civilného sporového poriadku.

3. Rozhodovanie o zákonnom sudcovi

Súdna rada nie je oprávnená ani povinná rozhodovať o zákonnom sudcovi.

O zákonnom sudcovi, jeho vylúčení alebo nevylúčení z konania a rozhodovania konkrétnej veci rozhodujú výlučne

- nadriadené súdy na základe námietky zaujatosti vznesenej podľa procesných predpisov upravujúcich konanie pred súdmi a predseda súdu (§ 50 ods. 2 Civilného sporového poriadku), prípadne
- súdy v riadnom či mimoriadnom opravnom konaní alebo
- ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti podľa § 122 až 135 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

4. Trestné oznámenie

Podľa § 196 ods. 1 Trestného poriadku trestné oznámenie sa podáva prokurátorovi alebo policajtovi, ktorí sú orgánmi činnými v trestnom konaní.

Súdna rada nie je orgánom činným v trestnom konaní a preto neprijíma trestné oznámenia na sudcov alebo iné osoby.

5. Sťažnosti na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a porušovanie zásad dôstojnosti

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo proti porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Sťažnosti na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a porušovanie zásad dôstojnosti vybavujú predsedovia príslušných súdov; sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Prešetrenie vybavenia sťažnosti patrí medzi oprávnenia a povinnosti predsedu krajského súdu, ak sa má prešetriť vybavenie sťažnosti predsedom okresného súdu, a ministerstva spravodlivosti, ak ide o predsedu krajského súdu alebo predsedu Špecializovaného trestného súdu.

6. Podnety na nevhodné správanie a iné nedostatky mimo súdneho konania

Podľa § 69 ods. 1 zákona o súdoch podnetom sa rozumie podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým sa poukazuje najmä na nevhodné správanie sudcov, súdných úradníkov alebo zamestnancov súdu mimo súdneho konania a na iné nedostatky

na súdoch, ktoré nesúvisia s konaním a rozhodovaním v prejednávanych veciach.

Podnet vybavuje predseda súdu; podnet týkajúci sa sudcov vybavuje sudcovská rada príslušného súdu. Sudcovská rada môže poveriť jeho vybavovaním jedného alebo viacerých svojich členov. Podnet týkajúci sa výkonu funkcie predsedu súdu alebo podpredsedu súdu vybavuje ministerstvo; to neplatí, ak sa podnet týka predsedu najvyššieho súdu, predsedu najvyššieho správneho súdu, podpredsedu najvyššieho súdu alebo podpredsedu najvyššieho správneho súdu.

7. Spôsob vybavenia podaní nepatriacich do právomoci súdnej rady

Podania obsahujúce požiadavky uvedené pod III body 1 až 6 sa odložia bez ďalšieho opatrenia; súčasne sa podávateľovi oznámi, že na ich vecné vybavenie je kompetentný iný orgán štátnej správy súdnictva alebo iný orgán verejnej moci (opravné alebo nadriadené súdy, orgány činné v trestnom konaní), prípadne iná inštitúcia (advokácia).

Na opakované podania s tým istým obsahom súdna rada, resp. kancelária súdnej rady nebude odpovedať; podanie sa založí do pôvodného spisu s vyznačením, že ide o opakované podanie toho istého obsahu.

IV. Podnety na disciplinárne návrhy a subsidiarita právomoci predsedu súdnej rady podávať disciplinárne návrhy

1. Účastníci súdnych konaní, vrátane obžalovaných alebo odsúdených osôb sa obracajú na predsedu súdnej rady s podnetmi na podanie disciplinárneho návrhu voči konkrétnym sudcom.

Podľa § 15 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (disciplinárny súdny poriadok) disciplinárny návrh proti sudcovi je oprávnený podať navrhovateľ, ktorým je

- a) minister spravodlivosti Slovenskej republiky,
- b) predseda súdnej rady,
- c) verejný ochranca práv, ak sa domnieva, že sudca pri výkone svojej funkcie porušil základné právo alebo slobodu fyzických osôb a právnických osôb,
- d) predseda súdu proti sudcovi príslušného súdu,
- e) predseda krajského súdu aj proti sudcovi okresného súdu, ktorý pôsobí na okresnom súde v jeho obvode, alebo proti hosťujúcemu sudcovi vykonávajúcemu funkciu sudcu na určenom okresnom súde v jeho obvode,
- f) predseda okresného súdu aj proti hosťujúcemu sudcovi vykonávajúcemu funkciu sudcu na príslušnom okresnom súde, a to aj po skončení výkonu funkcie sudcu ako hosťujúceho sudcu na tomto súde,
- g) sudcovská rada proti sudcovi príslušného súdu vrátane predsedu tohto súdu a hosťujúcemu sudcovi vykonávajúcemu funkciu sudcu na príslušnom súde, a to aj po skončení výkonu funkcie sudcu ako hosťujúceho sudcu na tomto súde.

2. Podľa § 42 ods. 3 zákona o súdoch predseda súdu je povinný dohliadať na dodržiavanie povinností ustanovených sudcom týmto zákonom a osobitnými zákonmi a v prípade dôvodného podozrenia z ich porušovania je povinný vykonať opatrenia nevyhnutné na zistenie skutkového stavu, odstránenie zistených nedostatkov a vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti alebo trestnej zodpovednosti.

3. Z právnych úprav vyplýva, že podnety na podanie disciplinárneho návrhu je potrebné podávať predsedom príslušných súdov alebo sudcovským radám.

Predseda súdu alebo sudcovská rada sú najbližšie ku všetkým skutkovým okolnostiam konkrétneho prípadu vrátane súdnych spisov a priameho kontaktu so sudcom, voči ktorému taký podnet smeruje. To platí aj pre predsedu súdu vyššieho stupňa, ktorý preveruje, či podnet na podanie disciplinárneho návrhu bol vybavený v súlade so skutkovým stavom a zákonom.

4. Predseda súdnej rady podáva disciplinárny návrh až v prípade, ak zistí splnenie predpokladov na podanie disciplinárneho návrhu a
- predseda príslušného súdu alebo sudcovská rada nepodali disciplinárny návrh,
  - predseda krajského súdu po preverení postupu predsedu okresného súdu nepodal disciplinárny návrh.

Subsidiarita oprávnenia predsedu súdnej rady podávať disciplinárny návrh je právnym dôsledkom neuplatnenia dispozície uvedenej v § 42 ods. 3 zákona o súdoch.

5. Predseda súdnej rady je tiež oprávnený stotožniť sa so stanoviskom predsedu príslušného súdu alebo sudcovskej rady, podľa ktorého sa sudca nedopustil žiadneho disciplinárneho previnenia, a preto disciplinárny návrh nepodať.

6. Podanie požadujúce disciplinárny návrh proti sudcovi priamo od predsedu súdnej rady bez toho, aby taký podnet bol podaný predsedovi príslušného súdu alebo sudcovskej rade, bude postúpený tomuto predsedovi, prípadne sudcovskej rade na ďalší postup; predseda súdnej rady požiada o oznámenie spôsobu vybavenia takého podania a podľa výsledku bude postupovať podľa bodu 4 alebo 5.

V. Podania v právomoci súdnej rady

1. Súdna rada podľa §27hg zákona o súdnej rade vykonáva svoju pôsobnosť podľa § 27ha alebo § 27hb zákona o súdnej rade na základe kvalifikovaného podnetu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

2. Kvalifikovaný podnet musí obsahovať:

- identifikáciu a podpis osoby, ktorá ho podáva, prípadne, ak ho podáva právnická osoba, podpis štatutárneho orgánu,
- musí byť z neho zrejmé, ktorého sudcu sa týka,
- opis skutočností, z ktorých vyplýva dôvodná pochybnosť o pravdivosti majetkového priznania sudcu alebo o dodržiavaní povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti.

3. Opis skutočností, z ktorých vyplýva dôvodná pochybnosť, sa u konkrétneho sudcu môže vzťahovať na

- majetkové priznanie,
- majetkové pomery,
- morálny štandard,
- integritu pre náležitý a zodpovedný výkon funkcie sudcu,
- vzťahy s osobami z prostredia organizovaného zločinu.

4. O anonymných podaniach súdna rada nekoná a odkladá ich bez ďalšieho opatrenia; to platí aj pre podania, ktoré sú podpísané neexistujúcimi osobami alebo osobami, ktoré nie sú ich pisateľmi.

VI. Miesto doručovania podaní

Podania sa adresujú na: Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky, Hlavné námestie č. 8, Bratislava, PSČ 814 22.

Bratislava 11. januára 2022

Ján Mazák, v.r.
Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky